

Naziv država

Vrsta: Seminarski | Broj strana: 10 | Nivo: Fakultet pravnih nauka Banja Luka

Uvod

Iako je pravda mnogo poželjniji cilj kojoj ideja prava neprstano stremi, u svakom praktičnom postojanju pravo je znatno bliže sili koja mu daje djelotvornost, odnosno važenje i obaveznost pod prijetnjom sankcije koju ta sila primjenjuje. Riječ je o državnoj sili ili, još tačnije, o sili koja je postala država. A ta nadmoćna sila bez koja se država ne može zamisliti, najčešće je u trenutku nastanka same države potpuno ogoljena sila, koja ne preza od razobručenog nasilja, pa i zločina. Nije stoga nimalo čudno što su rodonačelnici pojedinih država, sa stanovišta elementarnog morala, sporne ličnosti i što stvaranju države ponekad prethode gnušni zločini. Najuvjerljiviji savremeni primjer jeste Bosna u kojoj se, pred našim očima, iz mora krvi i nepojmljivih zločina pomaljaju dve ili tri države.

Neizbjegnost i djelotvornost nasilja prilikom stvaranja novih država lako se mogu pokazati. Za nas je najpoučniji primjer Karađorđa, utemeljivača moderne srpske države. Manje je poznato da je taj proslavljeni ustanički vožd i rodonačelnik jedne dinastije počinio, sa stanovišta hrišćanskog morala, dva neoprostiva, smrtna grijeha oceubistvo i bratoubistvo.

2. Pojam Država

O rijetko kojem problemu ili pojmu na području društvenih nauka uopšte se toliko često raspravljalo, kao o pojmu države. Sa razvojem ljudskog društva i naučne misli, razvijale su se različite teorije o državi, njenom porijeklu i funkciji, kao npr: patrijarhalne teorije, teorije o božanskom porijeklu državne vlasti, teorije posrednog božanskog prava, idealističko-objektivne teorije, organsko-biološke teorije, teorije društvenog ugovora, apsolutističke teorije, teorije normativizma, teorije sile, teorije funkcionalizma, prostorna teorija, teorije socijalnih ugovora, teorije socijalnih klasa, marksističke teorije itd. Svaka od njih je, na svoj način, pokušavala da objasni ovaj složen fenomen i probleme vezane za njega.

U prvobitnoj zajednici, nije postojala nikakva organizovana vlast. Razvojem materijalnih proizvodnih snaga, podjelom rada, proširenjem razmjene i formiranjem tržišta, pojavom privatnog vlasništva i cijepanjem plemenskih organizacija na vlasnike (bogate) i nevlasnike (siromašne), propada ovo uređenje. Na ruševinama starih plemenskih zajednica izrasta nova društvena organizacija sa postojanjem antagonističkih klasa. Kao rezultat nepomirljivosti klasa nastaje država.

U srpskom jeziku riječ država potiče od staroslavenskog držati što ukazuje na njenu patrimonijalno shvatanje: država je teritorija sa svojim stanovništvom koju vladar drži pod svojom vlašću, kao svoj posjed, kao baštinu. U ovom smislu se pojmom država upotrebljava i u Dušanovom zakoniku. U većem broju drugih jezika naziv za državu je izведен od latinskog status (iz konteksta Status rei Romanae). Italijanski stato, engleski state, španski estado, njemački staat, itd.

Termin država danas: u nazužem smislu, pod pojmom država podrazumijeva se sam državni aparat (aparat javne vlasti), hijerarhijska organizacija sastavljena od individualnih i kolektivnih nosilaca državne vlasti i svih činovnika i službenika koji ulaze u sastav državnih organa. Šire shvatanje određuje državu kao posebnu pravnu i političku organizaciju. Najznačajnija politička ustanova, najšire značenje koje podrazumijeva cjelokupno društvo obuhvaćeno jednom državnom organizacijom, određenu političku zajednicu, dakle ne samo državni aparat, nego i teritoriju i stanovništvo koji su pod istom državnom vlašću. Organizacija koja raspolaže raznim sredstvima moći, posjeduje monopol nad legitimnim sredstvima fizičke prinude.

...

----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU. -----

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com